

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 70.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. marca 1888.

Letnik XVI.

Pogled v Nemčijo.

Cesar Viljem počiva v mavzoleji v Charlottenburgu, ime njegovo pa se polagoma izgublja iz časnikov, ker ga prepuščajo sodbi zgodovine. Na površji je ime Friderikovo, predmet komentarom so njegove besede in dejanja. Radovedni svet se povprašuje, bo li Bismarck še tako oblasten in mogočen, kakor za časa umrlega cesarja? Ako sodimo po besedah sedanjega cesarja, smemo trditi, da so vsi stvarni in formalni odloki v njegovih rokah. Bolni cesar sam rešuje vse vladarske posle, po obliki in vsebini razločujejo se njegove izjave od Bismarckovih. Bismarckova oblast je omejena. Sicer je Bismarck tudi prej večkrat odločno ugovarjal v državnem zboru, ako je opozicija govorila o kanclerjevi politiki; vedno je trdil, da on kot prvi cesarjev svetovalec izvršuje le cesarjevo politiko. V formalnem oziru govoril je resnico, kajti ukazi prihajali so s cesarjevim podpisom, a vsako stvar sprožil je le knez Bismarck in zastavil vedno svojo veljavno besedo. Knez Bismarck je večkrat delal politiko na svojo roko proti volji cesarjevi. To nam spričuje vojna l. 1866, brunsviško in mnogo drugih vprašanj.

Večkrat sta se sprla cesar in knez Bismarck, a ta je konečno zmagal. Leta 1874, 1877 in 1880 hotel je Bismarck odstopiti, a cesar je odklonil njegovo ostavko. Bolehnost in utrujenost je knez navajal kot vzrok svojemu odstopu, in vendar je po zadnji ostavki sprejel še portfelj pruskega trgovinskega ministra. Od ministrov je Bismarck zahteval brezpogojno pokorščino. V Nemčiji je vsako leto več obravnav zaradi razžaljenja kanclerjevega, kakor zaradi razžaljenja vseh 22 nemških vladarjev.

Bismarck ostane še vedno kot zastopnik nemškega jedinstva in v svoji dosedanji službi, toda težišče notranje politike premaknil bo cesar proti levici. Javno mnenje v Nemčiji z veseljem pozdravlja to premembo, narodni liberalci in njihovi vodje pričakujejo boljših dni.

Tudi gledé vnanje politike porajajo se enaki upi, oziroma bojazni. Ruski krogi imenujejo Bismarcka propalo veličino. Nasprotno pa ruski listi poveljujejo cesarja Friderika. Kurzi ruskih papirjev rastó, in iz tega sklepajo, da knez Bismarck ne bo mogel nadaljevati gospodarske vojske z Rusijo s prejšnjim vspehom.

O nastopu Friderika III. piše ruski „Svet“: „Borba raznih življenj okoli novega cesarja se doslej ni mogla pokazati vsemu svetu, a je očita. Ko je umrl cesar Viljem, žalostne so bile stranke, ki so imele vladno večino. Gojile so tajno nado, da bo smrt rankega cesarja Viljema tako pretresla sedanjega cesarja, da bo izgubil zadnji ostanek telesne moči. Brzjavka v San Remo imenovala je tedanjega prestolonaslednika „cesarja“, in to navlašč, da bi ga bolj pretresla. Že za časa cesarja Viljema storjene so bile nekoje breztaktne priprave s tem namenom, da bi pospešile smrt Friderikovo. Od cesarja so izvabili oni dekret, da bi princ Viljem postal malone regent. Sedaj se je pokazalo, da je bil dekret izdan brez vednosti Friderikove. Umira-jočemu cesarju je bil predložen dekret za razpust državnega zbora. Ko bi bil cesar Viljem živel še šest ur, z njegovo smrtjo bi bil razpuščen državni zbor. Ko je cesar Friderik že zasel nemški prestol, pričela se je tajna agitacija proti njemu. Vsi Nemci, posebno Berolinci so se Frideriku III. zahvalili za manifest o meščanski in parlamentni svobodi, in kaj se je zgodilo? Ne minister, marveč načelnik berolinske policije je naznanil, da cesarjevo pisanje ne velja za Berolin. Minister Puttkammer je pruski zbornici naznanil smrt cesarjevo, a pozabil dostaviti, da je na prestol stopil Friderik III. To je provzročilo veliko pozornost. Na srečo pa se novi cesar ne bo pokoril kliki, ki sedaj dela proti njemu. Zato pa tudi ni čudno, da se od dne do dne piše o bolezni kneza Bismarcka“.

Hrvati in Srbi.

Dne 19. t. m. je „Obzor“ objavil članek, v kojem so izražene misli hrvatskih rodoljubov, in ta slóve:

Srbi in Hrvati so jeden narod z dvema imenom, dvojno politično zgodovino, dvojnimi književnimi črkami, a s tremi verami. Za ljudi manje izobražene in vnete verskimi čutili so to gore neprehodne za naše narodno jedinstvo, dokler se ne poravnajo te dvoje in troje neprilike in ne pribori čast samo jedno ime, jedna zgodovina, jedna pisava in jedna vera. Obžalujemo, da je večina našega naroda na tako nizki stopinji. Obžalujemo tembolj, ker naši neprijatelji hočejo ohraniti vedno to nizko prepričanje in pred svetom povdarjajo te naše osebnosti, in ker sinovi našega naroda, kojim še niso jasni oni vzvišeni pojmi o narodu in njegovih nalogah, poslušajo jih ter varajo sebe in narod. Mi vemo iz zgodovine in videli smo, kako sta bila dva velika in izobražena naroda, italijanski in nemški, zasmehovana od večjih in manjših narodov zaradi mnogih večjih in manjših razlik, koje so vzgajali njihovi sinovi, dokler jim njihovi izobraženci niso navdahnili čiste, jasne in veličastne misli jedinstva, pred kojim so izginile vse razlike in ple-menske osebnosti.

In koliko zasmeha mora prenašati naš izkušani in toliko razcepljeni narod, ki govori tako rekoč jedno narečje, pa se še razcepuje mej sabo. Razumniki naši govore: Bog je vas ustvaril kot jeden narod, ko Vam je dal jeden jezik. Temu najvišjemu načelu se klanjajo najumnejši sinovi našega naroda. V tem načelu je najvišji pojem: jeden narod. Obé imeni, srbsko in hrvatsko, sta naši, naš narod je obé imeni posvetil v zgodovini, obé bodita častni in spoštovani od vsega naroda; ves naš narod naj vé, kaj je storil neumrli naš Gjuro Daničić, da sta Srb in Hrvat jezikoslovno jedne korenine, prvotno torej jednega pomena, a samo v dveh oblikah. Dajmo

LISTEK.

Boljša kratka sprava, kakor dolga pravda.

Na Ogerskem je bila dokončana nedavno dolgoletna in zanimiva pravda, ki pa je zopet jasno dopričala resničnost našega pregovora, da je boljša kratka sprava, kakor dolga pravda. V omenjeni, že blizu sto let trajajoči pravdi, je tožilo 228 ljudi jednega samega človeka, pa ga niso mogli premagati, ker je zatoženec bil mogočen gospod, grof Korotnoky, tožniki pa so bili ubožni žlahtniki iz rodovine Bureczky de Burkosfalva. Pravdali so se za veliko posestvo, vredno okoli 200.000 gld., od katerih bi pa vsak dolžnik itak malo dobil, ker jih je bilo mnogo in ker je tolikoletno pravdanje veliko stalo. Glavni tožnik in zastopnik vseh drugih je bil vedno eden od vseh izvoljeni pooblaščenec, ki je pravdne troške od vseh pobiral, plačeval in iskal slavne odvetnike, katerih je med pravdo mnogo umrlo, kajti glavni tožnik je iskal le stare odvetnike, češ, veljavo in skušnjo si more odvetnik šele po mnogih letih pridobiti.

Rodovina Bureczkyjev je vsled te pravde ne le čisto ubožala, ampak se še pred svetom osmešila.

Cela pravda bi bržčas prenehala in bila dokončana, ko se ne bi začel za-njo zanimati jako bogat žlahtnik in zvit pravdar baron Balászy. Bil je ta mož majhne postave, debele glave, gostih obrvi in lasé je imel tako poglajene, kakor navadno dunajski natakariji, namreč pred ušesi v dva rogla, kakor da bi hotel vsakega prebosti. Pravdal se je silno rad in njegovo veliko bogastvo mu je dovolilo tako dragoceno zabavo. Kakor strasten igralec pri igri, tako se je zabaval baron Balászy v pravdanji, naj je dobil ali izgubil.

Nekega dne je baron računil s svojim odvetnikom, koliko pravi je že dognal, in našla sta, da jih je bilo devetindevetdeset.

„Teremtete, eno še moram dognati, da jih bo ravno sto!“ reče baron. Ali ravno zdaj ni mogel najti vzroka novi pravdi. Ni se mogel spomniti, da bi ga bil kedo razžalil, ali da bi mu kedo kakošno škodo naredil. „In vendar moram sto pravi dognati“, pravi sam sebi, „če si jo tudi kupim.“

V takih razmerah je bil baron Balászy, ko ga nekdo opomni na pravdo rodovine Bureczkyjeve.

„Eljen! to je pravda kakor nalašč za-me; sto let že traja, in nihče je ne more do kraja dognati, bom pa jaz poskusil.“ Še tisti dan povpraša, koliko zahteva rodovina Bureczkyjev za svojo pravdo. Glavni tožnik je odgovoril, da zahtevajo za vsak kilo listin

jeden cekin. Baron je bil zadovoljen in je prevzel pravdo in vse listine, ki so tehtale 410 kg. Bureczky pa je hotel še pooblastila vseh 228 tožnikov na tehtnico djati, češ, to so tudi listine, ki se tičejo pravde in baron jih mora plačati. To je barona razjarilo, in raje se je dal tožiti, kakor da bi plačal težo pooblastil. Na tistem pa se je baron v pest smejal, ker je naenkrat za isti denar dobil dve novi pravdi, in obe je srečno dognal.

Baron Balászy je bil zvit pravdar in je tako mislil: Stari odvetniki so še k večjemu za kratke pravde; za dolge pravde je treba mladih ljudi. Tudi slavni odvetniki niso za velike pravde, ker oni že zaradi svojega dobrega imena ne upajo nobene neumnosti narediti, v pravih pa je šestokrat zvita neumnost dosti vredna. On je torej poiskal mladega odvetnika brez slavnega imena, dr. Miška Garaba, kateremu je izročil kupljeno pravdo. Miško Garabo se je najprej o celi pravdi dobro poučil, potem se je predstavil vsem sodnikom in poklonil sodnikovim gospem, in stoletna pravda Bureczkyjev je bila kmalu končana na korist baronu Balászyju.

„Ta odvetnik je hujši od hudobca“, vsklikne baron, ko dobi ugodno poročilo; „iz tega moram nekaj več narediti“.

Baron je naredil na čast svojemu odvetniku veliko pojedino, h kateri je povabil vse svoje pri-

temu prvotnemu pomenu novo moč v jednem tega veka vrednem pojmu jednega naroda. Vero, koje ima naš narod, imajo tudi drugi narodi, ki nam niso sorodni, in zato naj išče vsak v svoji veri tolažbe, a mi vsi pa bodimo bratje v Bogu in narodu.

Črke so dvojne, ali oboje smatrajo umni ljudje od ljudske šole za naše narodne, ker oboje rabi naš narod. Najrazumnejši možje našega naroda, katere smo slišali in poznavali v knjigah, odobraval so in odobraval misel, da vse ono, kar sijalen um predloži vsemu narodu v cirilici in latinščini, spoštujemo in ljubimo kot svoje, kot narodovo lastnino. Naj naš narod goji to misel na svojo srečo in blagor. Zapomni naj si naš narod, da ideja narodnosti, ki je v tem veku prodahnila vse državno in kulturno življenje, pride do vrhunca v jedinstvu naroda. Ako naš narod, vezel in nepripravljen, razcepljen in brez zavesti dočaka velike dogodjaje, ostal bo samo materijal za tuje misli, za gradivo drugih zavednih narodov. To naj si zapomni duhovščina obeh cerkev, ki čuti in živi za svoj narod. Mi ne stavljamo narodnih čutil na mesto vere, mi jih ne polagamo na sveti darilnik nobene cerkve. Mi hočemo, da naš narod zvest ostane veri, koje je dobil od očetov svojih; vendar mislimo, da ona vera ni od Boga, nego od strastnih ljudi, ki bi učila, da ne ljubimo rodnega brata — kot svojega brata.

To naj si zapomnijo tudi oni mnogi dobri ali preveč enostranski možje našega naroda, ki se niso dovolj vglobili v zgodovino hrvatsko in srbsko, ki ne poznajo velikih in težavnih nalog, koje ima izvršiti velika skupina ljudi, ki ima častni naslov: naroda; želimo pa, kakor jim veli sree, da bo jedno ime, jedna vera, jedne črke in vse jedno v mnogo izkušnem narodu. Kakor je jednostaven um njihov in srce njihovo, tako naj bo vse jednostavno v narodu. Žalibog, takih jednostavnih umov imamo v našem narodu premnogo, in njim najlažje verujejo nižji slojevi naroda, ki so še jednostavnejši. Zapomnijo naj si, da smehu izpostavljajo svoj narod, kedar jih hvalijo sedaj ti, sedaj oni nasprotniki našega naroda ter nam kličejo: Vi niste jeden narod in nikoli ne bode, ker imate dvojno vero in dvojne črke.

Pokažimo celemu svetu, da spoštujemo in ljubimo kot svoje srbsko in hrvatsko ime, ker je oboje iz srea našega naroda; čitamo in pišemo z dvojnimi črkami, in v vse proizvode našega uma položimo našo trdno vero narodnega jedinstva. V to ime pomagaj nam Bog; vse sinove našega naroda pa prosimo, da se poprimejo teh misli in jih razširjajo mej narodom s plemenitim in vstrajnim delom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. marca.

Notranje dežele.

Minoli petek vršilo se je na Dunaji *skupno ministersko posvetovanje*, kojega so se ude-

jateli. Vpričo vseh prijateljev je baron mladega odvetnika objel in poljubil, potem pa ga prosil, naj blagovoli njegovim gostom to zanimljivo pravdo razložiti. Odvetnik mu je to željo izpolnil, in vsi so ga hvalili, veselo se zabavali, dobro pili in jedli in prav dobre volje se razšli.

Kako se drugo jutro baron začudi, ko dobi od odvetnika, katerega je že bil izplačal, nov račun v tej le podobi: Račun: Za zamudo časa 20 gold.; za porabo salonske obleke 5 gold.; za razlaganje cele pravde 200 gl.; za trud pri prednašanju 50 gl.; za voz sem in tje 4 gold. Skupaj 279 gold.

„To pa je vendar preveč“, jezi se baron. „Jaz mu priredim veselico, da bi ga počastil in njegovo slavo razglasil, on pa si to dá od mene plačati. Dobro!“ . . . Baron je vzel 279 gold. in jih poslal odvetniku, rekoč: „Gospoda odvetnika lepo pozdravljam!“

Dr. Miško Garaba se prestraši, ko mu sluga denar prinese, kajti on je nameraval za večerajšjo veselico le baronu veselje narediti, češ, baron bo na ta račun rekel: „To ne gré, ampak pravda mora med nama biti.“ Da ni bilo tako, to se je zdelo odvetniku čudno in ni se motil. Še tisti večer prinese baronov sluga odvetniku dolg račun, v katerem mu je baron zaračunal vse jedi, pijače, smodke, sveče, kar je znašalo 500 gold.

ležili ministri Kálnoky, Bauer, Kallay, Taaffe, Tisza, Dunajevski, Welsersheimb in Fejerváry, ter sekejski načelnik FML. Merkl.

Praški mestni zastop je dne 14. t. m. sprejel nasvet mestnega sveta, da se odkloni predlog dr. Podlipnyja, ker mestni zastopniki popolnoma zaupajo v zadevi verske šole svojim državnim poslancem in tedaj ne morejo izprevideti potrebe o prošnji zoper Liechtensteinov predlog. Dr. Podlipny propadel je s svojo zahtevo z 52 proti 24 glasovom, tu pa je navstal na galeriji strašen ropot, ter se je čulo kričanje: „Styďte se! To je skandal! Sosaci!“ itd. Županu ni nič drugega preostajalo, nego da je dal izprazniti galerijo. Posebno možatega se je pokazal pri tej priliki poročevalec dr. Milde, ki je vzel razburjenim ugovorom mladočeskich zastopnikov pobijal njihove trditve ter končal svoj govor: „Nočemo zatreti narodove omike in uničiti ljudske šole, marveč zahtevamo le, da se naši otroci ne naučijo samo navadnih učnih predmetov, marveč, da se olika tudi njihovo čuvstvo, da tako postanejo plemeniti in možati značaji.“

Dne 24. t. m. bil je v mestnega zastopa seji izvoljen *zagrebškim podžupanom* opozicijski nalec Kalabar z 20 glasovi. Vladoi kandidat Hándl je dobil 12 glasov.

Lovska hranilnica je določila znesek 400.000 gold. v namen, da se sezida povodom cesarjeve štiridesetletnice državna obrtna šola in obrtni muzej.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. izraža v lastnoročnem pismu, koje je izročil nuncij Galimberti nemškemu cesarju, svoje sožaljenje zaradi smrti cesarja Viljema ter čestita Frideriku k vladnemu nastopu. Sv. Oče se zanaša, da mu bo novi vladar isto tako naklonjen, kakor mu je bil njegov oče. Papež pravi koncem svojega pisma: „Bog daj, da se utrdi zdravje Vašega Veličanstva; veseli naj se Vaše Veličanstvo še dolgo življenja v blagor Svojih podložnikov. Prosimo to vsega mogočnega Boga ter upamo, da bo Njegova milost nas in Vaše Veličanstvo oklenila z nerazrušljivimi sponami ljubezni.“

Srbska radikalna stranka je postavila pri občinskih volitvah, ki se vrše danes, 17 kandidatov in 14 kandidatov-namestnikov. — Societé des raccordements, ki je prevzela upravo železnice mej Vranjo in Mitrovico, naznanila je uradno ravnateljstvu srbskih državnih železnic, da se iz tehniških vzrokov ne more prga pred majem izročiti javnemu prometu. Otvoril se bo vsled tega neposredni promet na celi progi Belgrad-Vranja-Mitrovica-Solun še-le krog dne 10. maja.

Ruski državni svet je zavrgel z 28 proti 12 glasovom predlogo grofa Tolstojaja, po koji bi bil v bodoče minister notranjih zadev opravičen odstavljati pastore v baltičkih provincijah, ne da bi moral v vsakem posebnem slučaju še prositi dovolitve pri konzistoriji. Zoper predlogo je glasoval tudi carjev brat, veliki knez Aleksej. — Minister notranjih zadev je že v tretjič umaknil svojo predlogo gledé okrajnih načelnikov (zemskiye načalniki), češ, treba jo je še popraviti. Razpravljalo se bo o njej še-le prihodnjo jesen.

Dne 23. t. m. opoludne pozval je *nemški* cesar k sebi skupno državno ministerstvo, kjer se je vršilo pod cesarjevim predsedstvom prvo ministersko posvetovanje. — „Reichsanzeiger“ objavlja cesarjev ukaz z dne 21. t. m. prestolonasledniku: „Moja želja je, da se Vaša Visokost seznaní z državnimi opravili potom neposredne udeležbe. V ta namen nalagam Vaši Visokosti, da izdelate in rešite vsa ona državna opravila, koja bi moral jaz rešiti in katera bom odkazal Vaši Visokosti; v to svrhu pod-

pisujete v mojem imenu, ne da bi bilo treba v posameznih slučajih še posebne naredbe o pooblaščenji Vaše Visokosti.“

Italijanska zbornica je dne 24. t. m. po končanem dnevnem redu določila svojo prihodnjo sejo še-le na dan 10. aprila. Crispi je dne 20. t. m. odgovoril na interpelacijo poslanca Pantana gledé rimskega vprašanja nastopno: „Z ozirom na to vprašanje omeniti moram neko okoliščino. Bilo je leta 1877. Bali smo se takrat nekaj časa, da namerava načelnik francoske republike sprožiti rimsko vprašanje; da, bili smo trdno prepričani, da bo to storil. Ukazalo se je tedaj utrjevanje krog Rima in mene so poslali s političkimi nalogi v inozemstvo. Šel sem v Francijo: videl sem Gambetto in druge vplivne državnike. Koristi naše so nujno zahtevale, da sklenemo zvezo za preteče slučaje vojske. Iz Francije sem šel v Gastein in v Berlin, kjer so me z navdušenjem sprejeli. Razodel sem tam misli svoje vlade, koje so bile tudi misli slavnega kralja Viktorja Emanuela. Toda slabe naše slutnje se niso obistinile in smo zaradi tega še-le pozneje zopet mislili na zvezo z osrednjima velesilama. — „Moniteur de Rome“ sklepa iz te Crispijeve povesti, da so se sklenile obstoječe zveze zaradi rimskega vprašanja.

Francoski vojaški svet v Boulangerjevi zadevi se je danes sešel. Boulanger je pozval mnogo prič ter se bo skušal oprati očitanih mu prestopkov. „Lanterne“ in „Intransigeant“ še vedno z vsemi sredstvi priporočata Boulangerjevo kandidaturo v Marselji. Z mnogih strani se je trdilo, da ima „La Cocarde“ premalo naročnikov in da bo morala kmalu prenehati. Da temu ni takó, kaže nam poročilo, po kojem so pričeli po celi Franciji izhajati manjši boulangistiški listi, ker si obeta vsakdo s tem podjetjem obilega zasluzka. — Razsodba apelnega sodišča v Wilsonovi zadevi se je danes proglasila. — Veliko pozornost je vzbudila knjiga nekoga prejšnjega častnika imenom grofa Hérissona, v koji ta odločno zavrača razna obdolževanja, ki so se prijavila in trdila zoper Bazaine-a. Knjiga je občinstvo tembolj razburila, ker je bil glavni obdolževalec Bazaineov, general d'Andleau, krivim spoznan goljufije.

Angleška zgornja zbornica je v vseh čitanjih sprejela postavo o konvertovanji državnega dolga. — Brzojav iz Kalkute z dne 22. marca slóve: Angleški vojaki so napadli utrdbo Tibetancev v sik-kimskem ozemlju in jo zasedli. Tibetanci se niso branili, marveč nujno pobegnili.

Neki pariški dopis v „Pol. Corr.“ naglašá, da bo morala Turčija sedaj potrditi pogodbo o *sueškem* *prekopu*, ker ste Francija in Anglija deloma ustregli njenim željam in ker bi v nasprotnem slučaju še dalje trajali dosednji dejanski odnošaji, ki so nenormalni in ki niso ugodni za nobeno državo.

Iz *španske* prestolnice se poroča o zopetnem gibanji karlizma. Pretendent don Carlos je izdal oklic, v kojem vsprejema v svoj bodoči vsopred parlamentarno vladno obliko in versko strpnost. Ta manifest je provzročil živahno gibanje ter preté nove zarote. Kakor se nadalje zatrjuje, potrdila je eskraljica Izabela še za dóbe svojega sina, kralja Alfonza XIII., karlistički načrt.

Turški sultan je sprejel dne 23. t. m. v avdienci ekskediva Izmaila pašo ter mu izrazil svoje sožaljenje zaradi smrti njegovega sina. — Čuje se, da je vložil Gabban efendi svojo ostavko.

Izvirni dopisi.

Iz Gorice, 21. marca. (Slavnoštna beseda o svečeniški petdesetletnici vladike Strossmayer-ja 19. t. m. — Raznoterosti. — Vreme.) Ker je prinesel tudi „Slovenec“ v štev. 63., 16. t. m. vsopred k omenjeni besedi, katero je priredila slovenska čitalnica v Gorici dne 19. t. m. svojemu častnemu članu (od 1863. leta) in velikemu rodoljubu, zdi se mi pristojno, Vam vsaj nekaj površno omeniti o tej znameniti besedi. Da je bilo petje po vsopredu izbornu, ni skoraj omeniti treba, ker je vodil znani v petji in godbi nadarjeni gosp. učitelj Mercina ter spremljeval na glasoviru pa itak spretni gosp. Pahor. Strossmayerjeva himna: „Naša dika“, koje je pel mešani zbor s spremljevanjem glasovira, morala se je vsled navdušenja navzočih ponavljati, pevec in pevke so bili popolnoma kos svoji nalogi. Ta izborna pesem, ki bode glasno oznanjala poznim jugoslovanskim narodom, dokler bode obstal jugoslovanski rod, slavo prvemu sinu in mécenju jugoslovanskemu, je vse pričujoče čestitelje tega nedosegljivega prvega buditelja „za vero in domovino“ z velikim navdušenjem prešinila, kajti „kri ni voda“! Gotovo ni imel slovanski svet že davno za pravi vsestranski blagor tako vnetega rodoljuba, kakor je slavljeni zlatomašnik Strossmayer. Zato tudi ni čuda, da se je k tej besedi zbralo vse, kar je slovenskega razumnštva obojega spola iz mesta in okolice. Tudi slovenska duhovščina je bila zastopana. Ta beseda je

Nestanovitno vreme. Srednja temperatura 6.0°C. , za 1.2° nad normalom.

Umrli so:

22. marca. Karol Herman, ključarjev sin, 4 mes., Hrenove ulice št. 16, Variola.

23. marca. Reza Spoljarič, hišna posestnica, 67 let, Florjanske ulice št. 37, pljučnica.

V bolnišnici:

12. marca. Janez Rupert, delavčev sin, 1½ let, oslabljenje. — Jožef Fankal, gostič, 73 let, katar v črevesih. — Marija Čermak, delavka, 51 let, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	77 gl. 45 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	79 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	92 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	854 " — "
Kreditne akcije	269 " 75 "
London	126 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 04½ "
Cesarski cekini	5 " 99 "
Nemške marke	62 " 37½ "

Zahvala.

Ob smrti našega predragega gospoda

Andreja Adamiča,

deficienta v Zatičini,

Izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pokojnika spremili z iskrenim sočutjem in vročo molitvijo k večnemu počitku, prečast. gosp. župniku zatiškemu, vzlasti prečast. gosp. župniku krškemu, ki so kakor o novejši maši, tako tudi sedaj v prelepem govoru pokazali svojo ljubezen do ranjkega, vsej prečast. duhovščini, ki je brezplačno opravila svete obrede pri pogrebu, dalje vsem gg. pevcem za ganljivo petje, gg. sošolcem in drugim gospodom dariteljem vencev, kakor tudi vsemu p. n. občinstvu za mnogobrojno vdeležbo pri sprevedu ter priporočajo ranjkega v blag spomin ključemo še enkrat: Bog povrni!

Na Krki, 24. marca 1883.

Žalujoči sorodniki.

Semena.

Velikansko peso, nemško (lucerno) in domačo deteljo, mnogo vrst trave, kašelski kaps, ribniški fižol itd.

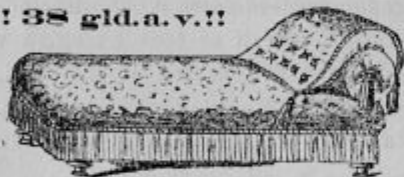
(1) priporoča po nizki ceni

IVAN PERDAN,
v Ljubljani.

Poštne naročila proti povzetju.

OTOMANE,

!! 38 gld. a. v. !!

(glej podobo) najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,
(pod mestnim trgom).

Uzorec blaga resnim kupecem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče dela v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Računski sklep

hranilnega in posojilnega društva

registrovane zadrage z neomejeno zavezo

V PTUJI

za četrto poslovno leto od 1. prosinca do 31. grudna 1887.

Opomba: Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, ter se daje po 5 gld. od 100 gld. Posojila dajejo se le zadrugnikom ter se jemlje po 6 gld. od 100 gld.

Dohodki.	Denarni promet.	Stroški.
Gotovina dne 1. januarja 1887 l.	2427 99	Dana posojila
Vrtna posojila	64885 15	Vzdignene hranilne vloge
Hranilne vloge	88616 09	obresti hranilnih vlog
Prejete obresti od dolžnikov	10289 75	Upravni stroški:
Vplačani deleži:		a) najemnina pisarne, tajnik,
glavni gld. 400		sluga gld. 768.—
opravni " 7957	8357 —	b) poprave v pisarni, kurjava,
Vstopnina	892 —	razsvetljava, inserati, poš-
Za zadrugne knjige	65 10	nina in drugi upravni
Pristojbina za upravne stroške	2381 20	stroški " 412 67
Izposojila zadrage	2090 —	Inventar, novi
Razni dohodki	12 71	Vrtna posojila zadrage
Prehodni stroški	— 70	Plačane obresti od izposojil
		Izplačani opravniki deleži
		Izplačana dividenda
		Davek za leto 1886 in 1887 (Razni stroški)
		Prehodni znesek
		Za dobre namene
		Glavni deleži
		Gotovina dne 31. decembra 1887
	180327 69	

Toraj promet: 353,777-70 gld.

Credit	Konto zgube	in dobička.	Debet
Prejete obresti od dolžnikov	10689 75	Izplačane obresti hranilnih vlog	1141 56
Zaostale obresti	372 40	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	5607 04
V letu 1886 za leto 1887 prejete obresti	2145 92	Za leto 1888 prejete obresti	2609 96
Upravni dohodki	2381 20	Za leto 1886	152 15
Dividenda glavnega deleža	— —	Upravni stroški	1180 67
pri mariborski posojilnici	5 —	Plačane obresti od izposojil	128 34
Prehodni znesek	— 70	Odpis od inventara	33 85
		" " tiskovin in knjig	59 —
		Davek za leto 1886 in 1887 (Razni stroški)	253 12
		Za dobre namene	250 —
		5% dividenda na zadrugne deleže	956 28
		5% " " glavne	90 —
		Čisti dobiček	3130 —
	15594 97		

Aktiva.	Bi-	lanca.	Pasiva.
Inventar	341 82	Deleži:	
Posojila	184913 87	a) glavni gld. 1800	
Zaostale obresti	372 40	b) opravni " 22361	24161 —
Glavni delež pri mariborski posojilnici	100 —	Hranilne vloge	146322 95
Dividenda	5 —	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	5607 04
Vrednost nerabljenih tiskovin in knjig	28 97	Za leto 1888 predplačane obresti od posojil	2609 96
Gotovina dne 31. decembra 1887	4449 69	Odpis od inventara	33 85
		Za dobre namene	250 —
		Splošni rezervni fond	
		do 1. januarja 1887 gld. 2510	
		Vstopnina l. 1887 " 892	
		Vkup z 31. dec. 1887 gld. 3402.—	
		Specijalni, rezervni fond za slu-	
		čajne zgube, ki znaša z dne	
		1. januarja 1887 gld. 4694.95	
		Čisti dobiček l. 1887 " 3130.— " 7824.95	
		Oba rezervna fonda vkup	11226 95
	190211 75		

V Ptui, meseca marca 1888.

Za ravnateljstvo:

Dr. J. Ploj l. r., A. Jurec, ravnatelj l. r., Dr. F. Jurtela l. r., Tomaž Mikl l. r., M. Brenčič l. r., F. Urbas l. r.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerili in v redu našli:

B. Hrtiš l. r., Tone Sok, l. r., Alojz Čeh l. r., M. Rodolšek l. r., And. Brenčič l. r., Fr. Jug l. r.

Statističen pregled.

I. Število zadrugnikov.	II. Vplačani zadrugni deleži.	III. Hranilne vloge.
Leta 1884 360 — gld.	Leta 1884 5883 — gld.	Leta 1884 35.512.11 gld.
" 1885 719 — "	" 1885 11.032.50 "	" 1885 63.683.90 "
" 1886 1222 — "	" 1886 19.489.50 "	" 1886 119.639.91 "
" 1887 1672 — "	" 1887 24.161 — "	" 1887 146.322.95 "
IV. Dana posojila.	V. Reservni fond.	VI. Pomet.
Leta 1884 54.985 — gld.	Leta 1884 1.367.62 gld.	Leta 1884 127.735.30 gld.
" 1885 63.060 — "	" 1885 3.252.61 "	" 1885 180.882.87 "
" 1886 97.513 — "	" 1886 7.204.95 "	" 1886 288.163.86 "
" 1887 106.649.35 "	" 1887 11.122.95 "	" 1887 353.777.70 "

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (50)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani

v zabojih po 50 steklenic, steklenice z 5/10 L.

" " 50 " " 7/10 L.

TEKOČE ZLATO

TEKOČE SREBRO

za pozlačenje, posrebranje in popravilo okvirov pri slikah in zrcalnih, lesenih, kovinskih, steklenih, porcelanskih in drugih predmetov. Krasno in stalno. Način rabe za vsakojega jako preprost. Cena jedni steklenici s čopičem 1 gld., šest steklenic 5 gld. proti gotovini ali poštnemu povzetju pri

L. Feith-u ml. v Brnu.
(Moravska.) (6)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.